

Právo na život – aktuální právní otázky v České republice

Abstrakt

Tématem práce jsou aktuální právní otázky práva na život v České republice. Cílem práce je zhodnotit souladnost zkoumaných právních úprav s požadavky plynoucími z ústavně zakotveného práva na život. V obecné úvodní části práce je provedena analýza dokumentů, které obsahují právní úpravu týkající se práva na život v České republice. Dále jsou vymezeny subjekty tohoto práva a stanoven v laické i odborné diskusi kontroverzní okamžik narození a smrti člověka v právním slova smyslu. Za okamžik narození je pak v návaznosti na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu stanoven začátek porodu. Pro případ porodu císařským řezem je okamžikem narození počátek zákroku. Ohledně okamžiku smrti se vychází z definice uvedené v transplantačním zákoně, která je v tomto ohledu aplikovatelná na celý náš právní řád. Následně je v práci popsán samotný obsah práva na život a jsou identifikovány negativní i pozitivní povinnosti, které z toho plynou pro státy Rady Evropy.

Zmíněná teoretická část práce je pak základem pro následující kapitoly, které se postupně zabývají tematikou nakládání s kmenovými buňkami, interrupcí, porodů a asistované smrti, tj. asistované sebevraždy a eutanazie. Součástí těchto kapitol je i rozbor souvisejících právních úprav a jejich následné hodnocení z hlediska souladnosti s právem na život. Zkoumané oblasti právního řádu jsou potud posouzeny jako převážně vyhovující, vyjma oblasti porodů mimo zdravotnická zařízení. Ponechání porodů mimo zdravotnická zařízení bez odpovídající právní úpravy totiž dostatečně nezajišťuje ochranu práva na život, když nenastavuje jasné podmínky pro tyto porody a umožňuje, aby byly vedeny i osobou bez odpovídajícího vzdělání, což vystavuje rodičí se dítě i rodičku nepřiměřenému riziku újmy na zdraví a životě. Z toho důvodu je navrženo přijetí nové právní úpravy tak, aby u porodů mimo zdravotnická zařízení byla přítomnost porodních asistentek zahrnuta mezi zdravotní služby a byly nastaveny další podmínky pro umožnění těchto porodů. Možnost domácího porodu by však měla být přístupná jen pro ženy s předpokládaným nízkorizikovým porodem.

Klíčová slova: právo na život, narození, smrt, embrya, interrupce, porod, domácí porod, eutanazie, asistovaná sebevražda